

KID >

KOOPERACE, IDENTIFIKACE, DŮVĚRA

**Karta k identifikaci
špatného zacházení s dětmi**

PRO ŠKOLY A ŠKOLSKÁ ZAŘÍZENÍ

K ČEMU JE KARTA

Karta

- poskytuje vodítka k identifikaci akutního ohrožení života, bezpečí a zdraví dítěte
- popisuje postup, jak zajistit ochranu dítěte v souladu s jeho nejlepším zájmem a platnými právními předpisy v případě akutního a chronického ohrožení

CO JE ŠPATNÉ ZACHÁZENÍ S DĚTMI

Obětí špatného zacházení se může stát každé dítě.

Za špatné zacházení se považuje chování, kterého se vůči dítěti dopouští někdo, koho dítě zná, kdo mu je blízký, kdo o něj má pečovat a chránit ho. Trauma způsobené špatným zacházením může mít vliv nejen na aktuální fyzický a psychický stav dítěte, ale má devastující dopad i na jeho vývoj. Může jej negativně ovlivňovat po celý zbytek života.

Děti velmi malé, izolované, se zdravotním postižením, sníženou komunikační schopností (např. s odlišným mateřským jazykem) či jinak zranitelné, jsou ohrožené špatným zacházením mnohem častěji. Může pro ně být obtížnější pojmenovat, co se jim v životě děje, a požádat o pomoc. Vůči jejich potřebám je nutná zvýšená vnímavost.

Je proto zásadní, aby každý z nás, kdo je dítěti blízko, včas reagoval na podezření týkající se možného špatného zacházení.

MÁM DŮVODNÉ PODEZŘENÍ

Pokud jste se stali svědkem špatného zacházení s dítětem a/nebo máte důvěryhodné informace o tom, že by nějaké dítě mohlo být ohrožené špatným zacházením, je třeba bezodkladně jednat dle postupů uvedených níže.

Vaše nečinnost může ohrozit dítě a v určitých situacích může být i trestným činem.

CO MŮŽEME UDĚLAT OBECNĚ

- Budme všímaví k životu a potřebám dětí.
- Vytvářejme pro děti bezpečné prostředí s důrazem na dobré mezilidské vztahy.
- Vyhledejme pro ohrožené dítě včas pomoc.

Rozsah informací týkajících se stavu dítěte se může lišit s ohledem na to, v jaké roli se s dítětem profesně setkáváme. Přesto je důležité jakýmkoliv dále uvedeným projevům věnovat zvýšenou pozornost.

FYZICKÉ ZNAKY ŠPATNÉHO ZACHÁZENÍ

- Poranění na kůži (modřiny, šrámy, řezné rány, škrábance, popáleniny, otoky, lysiny), obzvláště vyskytují-li se opakovaně nebo na neobvyklých místech.
- Zranění neodpovídající poskytnutému vysvětlení jejich vzniku.
- Nošení oblečení neodpovídajícího povětrnostním podmínkám za možným účelem zakrytí zranění.
- Poranění v oblasti intimních partií projevující se např. problémy se sezením na židli nebo při pohybových aktivitách.
- Časté bolesti břicha a nevolnost.
- Náhlá změna váhy.
- Časté bolesti hlavy.
- Těhotenství dívek mladších 15 let.
- Neléčené zdravotní problémy a zanedbání potřebné zdravotní péče.
- Špatný celkový fyzický stav:
  - Chronicky hladové, unavené nebo apatické dítě.
  - Zanedbaná hygiena těla a oděvu.

ZNAKY ŠPATNÉHO ZACHÁZENÍ PROJEVUJÍCÍ SE V CHOVÁNÍ DÍTĚTE

Na dítě vykazující neobvyklé nebo výchovně náročné chování je potřeba pohlížet především jako na dítě, které může být v obtížné situaci a potřebuje naši pozornost a pomoc.

- Sdělení dítěte o špatném zacházení.
- Opakovaný kresebný, psaný či herní projev zobrazující násilí či zneužívání popř. další projevy špatného zacházení.
- Častá neomluvená nebo nedůvěryhodně zdůvodněná nepřítomnost dítěte ve škole.
- Významná a nevysvětlitelná opoždění ve fyzickém, emocionálním nebo duševním vývoji dítěte.
- Neobvyklé změny v chování (např. náhlý pokles vzdělávacích výsledků, nervozita, deprese, stažení se, hyperaktivita, snížená pozornost, apatie, častá únava, agresivita, pomočování).

- > Konzumace návykových látek, nadměrné užívání technologií, hazardní hraní a další projevy závislostního chování.
- > Sebepoškozování nebo sebevražedné chování či tendence, ubližování druhým či zvířatům.
- > Nekonzistentní nebo nepravděpodobné vysvětlení zranění či neschopnost vzpomenout si na jeho příčinu.
- > Neochota jít domů a/nebo ostražitost či strach z rodičů nebo osob, se kterými dítě sdílí domácnost.
- > Neobvyklý strach z běžného fyzického kontaktu s dospělými a/nebo vrstevníky.
- > Věku neodpovídající sexuální aktivita (např. dotýkání se intimních partií dospělých, tření pohlavních orgánů o dospělé, nadměrná masturbace, promiskuita).
- > Špatná péče o sebe či zanedbaná osobní hygiena.
- > Vlastnění drahých dárků či peněz nedůvěryhodného původu (např. „dostal/a jsem to od kamaráda“).
- > Nápadnosti ve stravovacích návycích (odmítání jídla či přejídání).
- > Předčasné převzetí pečovatelské role, snaha chránit ostatní rodinné příslušníky.
- > Nedůvodný pobyt v domácnosti, nebo v jiných prostředích v době, kdy má být ve škole.

ZNAKY RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ PEČUJÍCÍCH OSOB

- > Nezabezpečování základních potřeb dítěte (strava, oblečení, osobní hygiena, spánek, dohled nad dítětem) v míře, která přímo ohrožuje dítě.
- > Nevhodné chování k dítěti (používání fyzických trestů, vyhrožování, zastrašování, nadávání, křik, ponižování atp.).
- > Vysvětlení ohledně zranění dítěte či jeho fyzického stavu je nedůvěryhodné a povaha zranění naznačuje, že dítě může být bezprostředně ohroženo.
- > Osoba zajišťující péči o dítě je aktuálně pod vlivem alkoholu a/nebo drog či její fyzický a/nebo duševní stav negativně ovlivňuje její schopnost dohlížet na dítě, chránit ho a poskytovat mu péči.
- > Násilí mezi rodiči či osobami, které s dítětem sdílejí společnou domácnost.
- > Nápadně ochranné a omezující chování a zvýšená snaha o kontrolu nad tím, co dítě dělá nebo s kým je.
- > Výchovné metody zahrnující kruté nebo nedůstojné chování vůči dítěti (např. zavírání do sklepa, odpírání přístupu do domácnosti, dítě je nuceno jíst ze země atp.).

POSTUP POMOCI OHROŽENÉMU DÍTĚTI

AKUTNÍ OHROŽENÍ

Jedná se o situace, které mají charakter bezprostředního ohrožení zdraví nebo života dítěte (intervence ve prospěch dítěte je neodkladná a je nutné splnit oznamovací povinnost – tzn. bezodkladně informovat OSPOD a Policii ČR a/nebo státní zastupitelství).

Ohlašující osoba se setká s chováním splňujícím znaky ohrožení dítěte blízkou osobou:

- > je přítomná napadení dítěte (např. při příchodu/ odchodu dítěte ze školy),
- > je v kontaktu s dítětem bezprostředně po napadení,
- > dítě pojmenuje situaci, která splňuje znaky špatného zacházení bezprostředně ohrožující zdraví nebo život ze strany pečující osoby,
- > na dítěti jsou viditelné znaky špatného zacházení bezprostředně ohrožující jeho zdraví nebo život.

CHRONICKÉ OHROŽENÍ

Jedná se o situace, které mohou mít dlouhodobý vliv na zdraví a vývoj dítěte. Dítě vykazuje znaky chronického špatného zacházení (rizikového chování) a/nebo sděluje informace vypovídající o tom, že bylo vystaveno špatnému zacházení, byť není bezprostředně ohroženo (násilí mezi členy rodiny, častá migrace rodiny a/nebo bytová nestabilita, špatné zacházení vyplývající ze snížených rodičovských kompetencí pečovatelů, experimentování s návykovými látkami atp.).

DOPORUČENÝ POSTUP

- > Zajistit bezpečí dítěte (fyzické i emocionální).
- > Je-li potřeba, poskytnout první pomoc a zajistit lékařskou péči prostřednictvím zdravotnické záchranné služby.
- > Kontaktovat orgán sociálně-právní ochrany dětí a Policii ČR, nejlépe vyžádat součinnost příslušníka Služby kriminální policie a vyšetřování se zaměřením na trestné činy páchané na dětech, a/nebo státní zastupitelství a postupovat podle jejich instrukcí.
- > V případě, kdy byly incidentu špatného zacházení (např. napadení dítěte při příchodu/ odchodu ze školy) přítomné jiné děti, zajistit v kontaktu s jejich zákonnými zástupci, popř. ve spolupráci s OSPOD a/nebo orgány činnými v trestním řízení, jejich bezpečí a psychickou pohodu (např. zprostředkováním služeb psychologa či jiného odborníka).
- > Provést záznam (Příloha č. 3 Metodiky včasné identifikace a podpory ohroženého dítěte).
- > Konzultovat situaci dítěte s odborníky na kontaktech uvedených na následující straně. Bude-li na základě konzultace vyhodnoceno, že se jedná o ohrožení dítěte, postupovat dále:
- > Zhodnotit míru ohrožení dítěte. Pokud je dítě aktuálně v péči osoby, která ho ohrozila/ jeho ohrožení umožnila – postupovat jako v případě akutního ohrožení, viz informace v levé části.
- > Kontaktovat orgán sociálně-právní ochrany dětí a dále postupovat v souladu s jeho rozhodnutím/ doporučením.
- > Provést záznam (Příloha č. 3 Metodiky včasné identifikace a podpory ohroženého dítěte).

DŮLEŽITÉ KONTAKTY

Policie ČR

158

www.policie.cz/imapa.aspx

Zdravotnická záchranná služba

155

Obecní policie

156 (nemusí být dostupná ve všech lokalitách)

Orgán sociálně-právní ochrany dítěte

Kontakt podle místní příslušnosti:

www.mesta.obce.cz

Krajská a okresní státní zastupitelství

www.verejnazaloba.cz/prehled-statnich-zastupitelstvi

SLUŽBY POSKYTUJÍCÍ ODBORNÉ KONZULTACE

Linka bezpečí

Linka pomoci dětem a mladistvým do 26 let

Nonstop/bezplatně: 116 111

www.linkabezpeci.cz

Bílý kruh bezpečí

Linka pomoci obětem kriminality
a domácího násilí

Nonstop/bezplatně: 116 006

www.bkb.cz, www.domacinasilii.cz

Linka pro rodinu a školu

Nonstop/bezplatně: 116 000

www.linkaztracenedite.cz

Interaktivní mapa ČR s kontakty pomoci pro děti a rodiny, které se ocitly v náročné situaci

Ohrožené dítě | Mapotic

www.ohrozenedite.cz

Portál s informacemi v oblasti primární prevence rizikového chování

www.prevence-info.cz

Portál s informacemi a kontakty v oblasti duševního zdraví

www.opatruj.se

Portál s kontakty na poradenské a další služby v oblasti závislostí

www.drogy-info.cz/mapa-pomoci

Portál s kontakty na intervenční centra poskytující služby osobám ohroženým násilím od osob vykázaných ze společného obydlí

www.mpsv.cz/intervencni-centra

Interaktivní katalog služeb pro rodiny a děti

www.pravonadestvi.cz

KONTAKTY NA MÍSTNÍ SLUŽBY

Krajský školský koordinátor prevence,

Mgr. Šárka Nováková, sarka.novakova@pardubickykraj.cz, +420 775 163 814

Pedagogicko-psychologická poradna a speciálně pedagogické centrum Ústí nad Orlicí,

www.pppuo.cz, +420 776 611 695 nebo +420 777 914 460

Odbor sociálně právní ochrany dětí Ústí nad Orlicí,

Mgr. Heulerová Sylva, DiS., heulerova@muuo.cz, +420 733 162 951

Tento dokument vydává Society for All, z.s v rámci projektu Signály, který je financován Nadací České spořitelny.

© 2022 Society for All, z.s

Obecná doporučení, které platí ve všech níže uvedených situacích:

- > Jsem všímavý ke všem dětem ve třídě, i k těm, které se výrazně neprojevují.
- > Pokud vidím změnu v chování nebo si všímám něčeho neobvyklého, ověřím si u dítěte své domněnky. Doprovázím jej, naslouchám mu, ujistím ho, že na to není samo, že mi na něm záleží.
- > Zajistím mu bezpečí a konzultuji možnosti řešení situace s odborníky.
- > Předám dítě do další péče. Zajistím a ověřím si, že situaci řeší někdo kompetentní.

Když se domnívám, že je s dítětem ze strany rodičů špatně zacházeno:

- > V bezpečném prostředí si promluvíme s dítětem, mapuji jeho situaci a nabízím mu podporu, případně dítěti zprostředkuji schůzku například se školním psychologem, metodikem prevence, výchovným poradcem, sociálním pedagogem či jinou vhodnou a pro dítě důvěryhodnou osobou.
- > Nemusím se bát situací anonymně konzultovat s odborníky:
  - OSPOD Ústí nad Orlicí (733 162 951)
  - Pedagogicko-psychologická poradna a speciálně pedagogické centrum (776 611 695 nebo 777 914 460)
- > Předám dítěti kontakt na telefonické a jiné formy pomoci zajišťující anonymitu:
  - **Linku bezpečí** (telefon 116 111 nebo chat na webu linkabezpeci.cz),
  - **nonstop Linku důvěry Ústí nad Orlicí** (465 524 252), která nabízí chatovou poradnu (www.chat.linkaduveryuo.cz) nebo
  - **Linka pomoci obětem kriminality a domácího násilí** (116 006),
  - **online chat**, který nabízí portál www.detstvibeznasili.cz nebo www.nepanikar.eu.
- > Vyhodnotím získané informace a volím z následujících scénářů:
  - A) dítě moje podezření potvrdilo, tím pádem vyhodnotím závažnost situace
  - B) podezření přetrvává, ale dítě jej nevyvrátilo/nepotvrdilo,
  - C) podezření bylo dítětem vyvráceno: nadále monitoruji situaci (dítě nemuselo být v daný okamžik připraveno se svěřit). Sleduji v rámci každodenního kontaktu další chování dítěte, průběžně s dítětem hovořím a projevuji o něj zájem. Průběžně vyhodnocuji. Konzultuji své podezření s dalšími pedagogy ve škole, zjišťuji další informace a žádám kolegy pedagogy o zvýšenou pozornost.
- > **scénář A/B - podezření přetrvává:** Škola má zpracován postup vycházející z metodického doporučení MŠMT, podle kterého postupuji, minimálně v následujícím rozsahu:
  - rozhovor s dítětem: citlivě připravím dítě na skutečnost, že budu s rodiči konzultovat situaci, informuji dítě o dalším postupu/krocích, připravím společně s dítětem plán dalšího postupu.
  - rozhovor s rodiči: ideálně vždy za přítomnosti člena/ů školního poradenského pracoviště, mapuji situaci, upozorním rodiče na důsledky špatného zacházení na další vývoj dítěte a nabízím jim podporu („nestraším“ je OSPODem). Snažím se popsat svá pozorování tak, aby rodič nepodezřívá dítě, že si stěžovalo, a dítě nebylo rodičem následně trestáno.
  - **Rodičovská linka** (606 021 021, pomoc@linkabezpeci.cz).
- > Rodičům můžu nabídnout využití služeb:
  - SAS Amalthea (www.amalthea.cz, Mgr. Blanka Valachová 734 852 909),
  - SAS Charita (www.uo.charita.cz, Mgr. Eva Ježková, DiS. 734 281 416),
  - Středisko výchovné péče Mimoza (www.svp-mimoza.cz, 737 568 228)
  - Poradna pro rodinu PK (www.poradnapardubice.cz, Mgr. Lucie Mačková 721 981 780)
  - Rodinné psychologické centrum (www.klumparovaj.cz, PhDr. Jana Klumparová 608 181 543)
  - Krizové centrum Žamberk (www.pestalozzi.cz, Mgr. Sabina Hortlíková 725 838 127)
- > Pokud rodiče dlouhodobě nespolupracují, nechtějí využít služeb a situace se nelepší, v takovém případě kontaktuji OSPOD Ústí nad Orlicí (733 162 951)

Když je s dítětem ze strany rodičů špatně zacházeno v míře ohrožující jeho život a zdraví:

- Pokud se dozvím, že je s dítětem špatně zacházeno ze strany rodičů, mluvím s ním, věřím mu, beru ho vážně a domluvím s ním, že to, co mi říká, nemůže zůstat jen mezi námi, ale musí se řešit dál tak, aby nebylo ohroženo (upozorním na oznamovací povinnost). Je užitečné, když u rozhovoru s dítětem nejsem sám.
- Neprodleně skutečnost oznámím PČR (158) a OSPOD Ústí nad Orlicí (733 162 951)
- Pokud to situace vyžaduje, poskytnu první pomoc.
- V případě zvláště závažné, citlivé věci skutečnost oznámím také Okresnímu státnímu zastupitelství v Ústí nad Orlicí (Štefánikova 980, Ústí nad Orlicí, podatelna@osz.uno.justice.cz, 465 350 330).
- Dítěti můžu následně nabídnout další podporu a například kontakty na linky a chaty uvedené výše.
- Rodině můžu následně nabídnout kontakty uvedené výše.
- Poradit (například o rozpoznání násilí v rodině) se můžu emailem třeba s organizací Locika (poradna@centrumlocika.cz).

Když se domnívám, že si dítě ubližuje (například se řeže do rukou a jiných částí těla):

- V případně akutního ohrožení dítěte volám rychlou záchrannou službu (155).
- Citlivě a otevřeně promluvím s dítětem, naslouchám jeho starostem a obavám, jsem mu nablízku. Vnímám jeho jednání jako signál volání o pomoc a pozornost.
- Komunikuji s dítětem, že promluvím s rodiči.
- Nabízím informace o jiných úlevových technikách (např. relaxačních pomůckách nebo aplikaci Neapanikař) dítěti i rodičům.
- Nebojím se pro konzultaci postupu obrátit na odborníky.
- Dítěti nabídnou taky kontakt na Linku bezpečí (111 116) či Linku důvěry (465 524 252) a další výše zmíněné linky a chaty. Doporučím kontaktovat školního psychologa či jiné pracovníky školního poradenského pracoviště.
- Rodičům i dítěti nabídnou kontakty na další odborníky, kteří s problémem pomohou:
  - doporučím konzultaci s obvodním pediatrem
  - Rodinné psychologické centrum v ČT (www.klumparovaj.cz, klumparovaj.ordinace@gmail.com, 608 181 543) nabízí vždy ráno hodinu intervence v krizových situacích
  - Středisko výchovné péče Mimoza (www.svp-mimoza.cz, 737 568 228)
  - Středisko výchovné péče Alfa Svitavy (www.svpalfa.cz, 731 712 458), nabízí i pobytové služby
  - Poradna pro rodinu PK (www.poradnapardubice.cz, Mgr. Lucie Mačková 721 981 780)
  - Krizové centrum Žamberk (www.pestalozzi.cz, Mgr. Sabina Hortlíková 725 838 127)

Když si myslím, že se rodina nachází v tíživé finanční situaci:

- Promluvím si s rodiči tak, aby bylo zřejmé, že mám skutečný zájem o zázemí dítěte a nabídnou kontakt na úřad práce, kde mohou pomoci s hledáním zaměstnání (950 172 086) a s vyřízením nepojistných sociálních dávek (950 172 090)
- pomoci rodině se zorientovat v situaci a doprovodit k vyřízení dávek a žádostí, případně řešení dluhů může:
  - SAS Amalthea (www.amalthea.cz, Mgr. Blanka Valachová 734 852 909),
  - SAS Charita (www.uo.charita.cz, Mgr. Eva Ježková, DiS. 734 281 416),
  - Občanská poradna Charita (www.uo.charita.cz, Kateřina Rybková, DiS. 734 281 415)
- V případě, že rodiče situaci nechtějí řešit a mám podezření, že je dítě vážně ohroženo, kontaktuji OSPOD Ústí nad Orlicí (733 162 951)
- Pokud se domnívám, že je rodinná situace ovlivněna duševním onemocněním rodiče, nabídnou kontakt na organizace, které s těmito lidmi pracují:
  - Péče o duševní zdraví (www.pdz.cz, koordinátor vstupu 775 426 214)
  - CEDR (www.cedrops.cz, Bc. Klára Rudolfová 603 542 697)

- Pokud je naše škola zapojená do projektu “obědy do škol”, nabídnou rodině využití obědů zdarma, pokud ne, mohou pomoci vedení školy zapojit se do projektu: <https://women-for-women.cz/obedy-pro-deti/pro-skoly/>
- Potravinovou pomoc a ošacovací středisko v Ústí nad Orlicí zajišťuje Český červený kříž a je vydáváno na základě doporučení organizací poskytujících sociální služby, případně MěÚ.
- V případě své kapacity, můžu taky nabídnout pomoc při vyřizování žádosti o nadační příspěvek (např. www.patrondeti.cz)

Když se domnívám, že je rodina ohrožena ztrátou bydlení:

- Rodina může využít stejných podpůrných organizací jako v případě obtížné finanční situace.
- Na úřadu práce lze žádat o mimořádnou okamžitou pomoc i na kauci na bydlení.
- V případě řešení akutní krizové situace mohou nabídnout kontakt na Azylový dům a krizovou pomoc v Žamberku (www.cestaprorodinu.cz, 774 621 302)

Když dítě vykazuje časté psychosomatické potíže (například bolesti hlavy, břicha, ekzémy, nadměrná únava, výkyvy nálad, častá nemocnost, psychogenní kašel a podobně):

- Nabízím dítěti naslouchání jeho starostem.
- Mluvíím s rodiči o obtížích dítěte, kterých si u něj všímám. V případě, že jsou pediatrem a dalšími odborníky vyloučeny somatické obtíže, mohou využít postupu a kontaktů uvedených v bodě týkajícím se sebepoškozování.
- V případě potřeby rodinné terapie je možné se obrátit na:
  - Rodinné psychologické centrum v ČT (www.klumparovaj.cz, klumparovaj.ordinace@gmail.com, 608 181 543)
  - Poradna pro rodinu PK (www.poradnapardubice.cz, Mgr. Lucie Mačková 721 981 780)

Když si všimnu prudkých a dlouhotrvajících změn v chování dítěte:

- Ve škole promluvíím s třídním učitelem, zda má nějaké bližší informace k situaci v rodině a dále se poradím s členy školního poradenského pracoviště.
- O radu mohou také požádat u Pedagogicko-psychologické poradně a speciálně pedagogickém centru Ústí nad Orlicí (www.pppuo.cz, 776 611 695 nebo 777 914 460).
- Dle zjištění mohou odkázat na školního psychologa nebo výchovného poradce, případně doporučit rodičům návštěvu dětského lékaře pro vyloučení zdravotních problémů (dle povahy změn v chování).
- Svoje domněnky mohou konzultovat s SVP Mimoza, které nabízí možnost využít služeb nového multitýmu složeného ze sociálního pracovníka, psychologa, terapeuta, etopeda a speciálního pedagoga. Těto služby mohou využít jak samy rodiny, tak i školy pro metodické vedení při práci s náročnými dětmi.
- Pokud chce dítě využít anonymní službu, kde může sdílet svoje obavy a starosti, mohou, kromě telefonních a chatových linek uvedených výše, předat kontakt na:
  - Krizové centrum Žamberk (www.pestalozzi.cz, Mgr. Sabina Hortlíková 725 838 127)
- Pokud se nedaří komunikovat s rodiči a situaci řešit, obrátím se na OSPOD Ústí nad Orlicí (733 162 951)

Když mám podezření, že je dítě svědkem domácího násilí:

- V případě akutního ohrožení, oznámím tuto situaci ihned na policii (158) a OSPOD Ústí nad Orlicí (733 162 951).
- Předám dítěti kontakt na anonymní Linku bezpečí (telefon 116111 nebo chat na webu linkabezpeci.cz) nebo nonstop Linku důvěry (465 524 252, chat.linkaduveruuo.cz)

- Rodiči, který je obětí, poskytnu podporu a ujištění, předám kontakt na:
  - Bílý kruh bezpečí Pardubice (www.bkb.cz, 732 923 462, Linka pomoci obětem 116 006),
  - Intervenční centrum Pardubice (www.skp-centrum.cz), 774 755 744) - funguje i jako terénní služba, která může přijet do místa bydliště
  - poradna pro oběti Probační a mediační služba ÚnO (tereza.slavikova@pms.gov.cz, 727 939 802)
- Pro více informací můžete navštívit weby: www.kolotocnasili.cz, www.locika.cz nebo www.domaci-nasili.cz

Když se domnívám, že rodič vyzvedávající dítě například ze školky/školy, není schopen dítě převzít do péče (zjevně pod vlivem návykové látky (drogy, alkohol), akutní úraz aj.):

- Dítě nepředám, vysvětlím, že mám starost o bezpečí dítěte a kontaktuji nejdříve další osoby pověřené k vyzvedávání dítěte (např. druhého rodiče, prarodiče)
- V případech, že další pověřená osoba nelze zkontaktovat, volám PČR (158) z důvodu zajištění dítěte (PČR se v případech potřeb spojí s OSPOD).
- V dalších krocích mohou rodiči nabídnout kontakt na:
  - adiktologické centrum Laxus Pardubice (734 316 540) nebo Svitavy (734 319 994), Mgr. Dita Malinská, DiS. (www.laxus.cz, malinska@laxus.cz), případně si mohou zavolat o radu jak postupovat, jak se závislým rodičem komunikovat.
- mohou rodině doporučit spolupráci se sociálně aktivizační službou, kdy pracovník motivuje rodiče ke změně svého životního stylu a zároveň podporuje úměrně k věku samostatnost a zodpovědnost dítěte, aby situaci zvládlo:
  - SAS Amalthea (www.amalthea.cz, Mgr. Blanka Valachová 734 852 909),
  - SAS Charita (www.uo.charita.cz, Mgr. Eva Ježková, DiS. 734 281 416),
- lze v rodině uspořádat Rodinnou konferenci, kdy se mapují zdroje pomoci a podpory v přirozeném prostředí rodiny (široká rodina, přátelé, kamarádi, sousedi):
  - RK centrum (www.rk-centrum.cz, Mgr. Gabriela Pavlíková 774 452 077)

Když se domnívám, že rodič vykazuje známky duševního onemocnění, není stabilizovaný a zřejmě nemá odbornou péči:

- Situaci konzultuji s některým z odborníků a rodiči navrhuji využití služeb:
  - psychiatricky MUDr. R. Severové (www.mudrseverova.com, 465 524 149)
  - psychiatrické ambulance nemocnice Svitavy (461 569 248)
  - psychiatrické ambulance Albertinum Žamberk (465 677 998)
  - ambulance klinické psychologie orlickoústecké nemocnice (Mgr. Monika Smetanová Janků, 465 710 456)
  - ambulance klinické psychologie PhDr. Františka Diblíková (www.psychologiediblikova.cz, 731 683 777)
- Pokud rodič chce svou situaci řešit, může spolupracovat s podporujícími sociálními službami:
  - Péče o duševní zdraví (www.pdz.cz, koordinátor vstupu 775 426 214)
  - CEDR (www.cedrops.cz, Bc. Klára Rudolfová 603 542 697)
- Pokud rodič situaci neřeší, konzultuji s OSPOD Ústí nad Orlicí (733 162 951).
- Pro vlastní informovanost mohu na YouTube zhlédnout video s názvem Jakub – právo na ochranu od autora "Práva dětí na křižovatce"

Když mám podezření, že dítě je v riziku rozvoje duševního onemocnění, není stabilizované, zřejmě nemá odbornou péči:

- Hovořím o problému citlivě s rodiči, nabídnu podporu a pomoc. Mohu v případě zájmu sjednat schůzku se školním psychologem, doporučím konzultaci s pediatrem.
- Ne vždy musí jít o duševní onemocnění, i když se to na první pohled zdá. Snažíme se být dítěti na blízku, slyšet jej, podporovat a společně hledat účinnou pomoc.

- Ambulance dětské psychiatrie se nachází v Pardubicích (MUDr. Zuzana Svršková www.psyche-medica.cz, 775 099 445) nebo v Rychnově nad Kněžnou (MUDr. Zuzana Žabokrtská www.barvy-duse.com 703 676 630)
- Pokud rodič situaci neřeší, konzultuji ji s pracovníkem OSPOD.

Když se na mne dítě obrátí s požadavkem o umístění mimo dosah rodiny (např. ke vzdáleným příbuzným, do ústavního zařízení nebo ZDVOP):

- Pozorně dítě vyslechnu, snažím se mu porozumět a nebagatelizuji jeho pohled na situaci v rodině. Ujistím jej, že se jeho situace bude řešit a nezůstane v ní samo.
- Kontaktuji OSPOD Ústí nad Orlicí (733 162 951), v případě volání o pomoc v akutní, život ohrožující situaci volám policii (158)
- Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc (ZDVOP) jsou v pardubickém kraji:
  - Svitavy (<https://www.dc-svitavy.cz/zdvop/>, 727 827 373)
  - Holice (<https://www.dcveska.cz/zdvop>, 720 965 613)
  - Pardubice (www.fodpardubice.cz, 466 530 981)

VE VŠECH PŘÍPADECH NEUDEĽÁM CHYBU, KDYŽ:

- Provedu rozhovor s dítětem, nabídnu mu možnost využití Linky bezpečí (116 111)
- Konzultuji s kolegou ve školním poradenském pracovišti (v případě varianty školství)
- V případě potřeby uspořádám výchovnou komisi/případové setkání. Dle uvážení se mohou se souhlasem rodičů setkat zúčastnit zástupci školy, orgánu sociálně právní ochrany dětí, neziskových organizací, pedagogicko-psychologické poradny, střediska výchovné péče, úřadu práce, městské policie, pediatr či psycholog.
- Konzultuji postup s odborníkem – orgán sociálně právní ochrany dětí, pedagogicko-psychologická poradna, nezisková organizace
Kontaktuji městskou policii, která pomůže nebo zprostředkuje další pomoc (nonstop 156)